

Voorjaarshoning oogsten in mei

Begin mei is de tijd dat ik de voorjaarshoning ga oogsten. Als het even mogelijk is, combineer ik de eerste honingogst met zwermverhinderend.

Het slingeren doe ik al jaren samen met Wil van den Boom, een specialist op het gebied van drachtplanten. Bovendien is het ook nog een 'handige donder', net wat ik nodig heb in zo'n situatie. Je ziet het maar weer: naast kennis heb je vooral kennissen nodig!

Dankzij het verenigen kan er toch voorjaarshoning geslingerd worden. Zou er niet verenigd zijn, dan komen de bijen meestal net wat tijd te kort. Dat heeft weer tot gevolg dat je geneigd bent om ze wat meer tijd te gunnen. Maar voorbij is voorbij. Dat geldt hier ook. Extra tijd geven heeft als nadeel dat je midden in de zwermtijd belandt, met alle gevolgen van dien. Bovendien kom je ook voor de zomerdracht weer net te laat. Aan te laat komen heb ik een hekel. Waarschijnlijk een trauma uit mijn vroege jeugd vanwege het feit dat ik ooit te laat geboren ben. Dat paard slaat me geen tweede keer!

Paardebloemen in de pluïjes

Ten aanzien van de zwermverhinderend geldt voor mij de ijzeren vuistregel, dat de tijd daar is zodra de paardebloemen in de pluïjes staan. De bijen gaan met de natuur op en af. Het ene voorjaar ligt wel drie weken voor op het andere. Een datum noemen voor het maken van kunstzwermen is daarom erg riskant. Nee, beter is het, om de natuur in de gaten te houden en daar naar te handelen. Is het voorjaar vroeg dan zijn de paardebloemen vroeg uitgebloeid en omgekeerd. Zelfs tussen Noord- en Zuid-Nederland zit al gauw een verschil van veertien dagen. Ik heb vaak gemerkt dat in Brabant de paardebloemen al lang uitgebloeid waren, terwijl ze in Drenthe nog volop in bloei stonden. Zo is in Parijs de natuur weer veertien dagen voor op Brabant. Daar dienen we als imker rekening mee te houden.

Zwermstemming

Als het eenmaal zo ver is, heeft uitstellen van de zwermverhinderend geen zin meer. Sterker nog. Je komt er alleen maar door in de problemen! Is een volk eenmaal in de zwermstemming, dan is het daar moeilijk vanaf te brengen. De kans op bruidszwermen wordt dan beduidend groter. Ook hier zijn bijen weer net mensen. Ga jezelf maar na. Wat zou jij zeggen als de baas

daags voor de vakantie komt vertellen dat je door mag werken!? Terwijl de koffers al gepakt staan!

Vlieger, veger of moeder verwijderen

Afhankelijk van het jaar en de stemming waarin ik verkeer, maak ik een vlieger, een veger of verwijder ik simpelweg alleen de moeder. Een vlieger als ik veel honing wens en er veel nieuwe raten uitgebouwd moeten worden. Een veger als dat allemaal niet zo nodig hoeft. Alleen de moeder verwijderen gebeurt in jaren dat het aantal volken niet uitgebreid hoeft te worden, omdat er bijvoorbeeld niet verenigd werd. Dit jaar worden het vliegers, zoals ik er nu (half januari) tegenaan kijk. Vliegers maken vereist meer vakmanschap dan een veger, maar het resultaat kan verbluffend zijn. Een vlieger gedraagt zich als een brandzwerm. Als je die methode met succes toe weet te passen, heb je twee 'hoofdvolk' aan het werk tijdens de zomerdracht. Overigens leerde ik het vliegers maken van Janus van Goor uit Erp, een inspirerende man, met een enorme praktische kennis, die hij ook fantastisch weet uit te dragen.

Doppen breken

Afhankelijk van de gevolgde methode moeten er veel of weinig doppen gebroken worden. Weinig bij de vlieger en veel bij de veger of in het geval dat alleen de moeder verwijderd werd. Alle ramen sla ik af in een plastic wasmand, om de kans dat er doppen blijven zitten, zo klein mogelijk te maken. (Een plastic mand is veel handiger dan een korf bij het terugslaan van de bijen op de kast.) Om er helemaal zeker van te zijn dat er geen doppen zijn blijven zitten, luister ik een week lang elke avond of er kwakers komen. Mocht dat toch nog het geval zijn, dan wordt dat volk de volgende ochtend nagekeken. Worden er ook moeren geteeld, dan werk ik zoals beschreven in april.

Darrenraat

Het afgelopen jaar heb ik tussendoor ook nog darrenraat verwijderd ter bestrijding van de Varroamijt. Dat doe ik niet meer, omdat het teveel gedoe en het resultaat minimaal was. Er werd verschrikkelijk veel energie aan het volk onttrokken. Alleen geschikt voor liefhebbers en niets voor de gewone man zoals ik.

Meer over vliegers zie: Bijenteelt jaargang 65 (1987) (1):13-14, (2):32, (4):93, (5):116-117, (6):147-148